Canon de rugăciune către Sfântul apostol Barnaba

(s.v. 11 iunie / s.n. 24 iunie)

Sfinţii apostoli Bartolomeu (Vartolomeu) (25 august) şi Barnaba (Varnava) (11 iunie):

https://www.academia.edu/44055558/Sfin%C5%A3ii_apostoli_Bartolomeu_Vartolomeu_25_august_%C5%9Fi_Barnaba_Varnava_11_iunie_

https://archive.org/details/sf.-apostoli-bartolomeu-si-barnaba

https://www.slideshare.net/steaemy1/sf-bartolomeu-si-barnaba

***

Materiale despre Sfinţii apostoli Bartolomeu şi Barnaba:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf-ap-Bartolomeu-%C5%9Fi-Barnaba-(11-iun-25-aug)

https://archive.org/details/@steaemy?query=Bartolomeu+%C5%9Fi+Barnaba+

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=Bartolomeu+

&&&

Troparul Sfântului apostol Barnaba, glasul al 3-lea: Sfinţilor apostoli rugaţi pe milostivul Dumnezeu ca să dea iertare de greşeli sufletelor noastre.

Cântarea 1

Irmos: Întru adânc a aşternut de demult toată oastea lui Faraon puterea cea întrarmată, iar întrupându-Se Cuvântul, a pierdut păcatul cel rău, Domnul cel prea slăvit, căci cu slavă S-a prea mărit.

Stih: ***Sfinte apostole Barnaba, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca un bărbat bun fiind şi al mângâierii fiu arătându-te, răutatea sufletului meu şi mâhnirea cea de suflet stricătoare a păcatului meu goneşte-o, ca, fiind plin de veselie, să te laud pe tine.

Stih: ***Sfinte apostole Barnaba, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Primind cinstita strălucire a lui Hristos, Împăratul a toate, celui ce a odrăslit din neamul lui Iuda, prea fericite, trăgându-te din rudenia levitică, ai propovăduit mutarea preoţiei şi a Legii.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Petrecerea ta cea luminoasă, înţelepte, te-a arătat pe tine ca un al doilea Dumnezeu al bunătăţii celei dintâi şi al fiinţei celei fireşti, din care ai dobândit a doua naştere a mântuirii celei dumnezeieşti, ce se fericeşte cu daruri, mărite apostole Barnaba.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Ceata dumnezeieştilor fecioare, dumnezeieşte pe tine cea mai bună între femei te laudă, de Dumnezeu Născătoare Stăpână, ceea ce eşti înfrumuseţată cu podoabele Dumnezeirii; că pe Cuvântul cel de podoabe Făcător, mai presus de cuvânt L-ai născut.

Cântarea a 3-a

Irmos: Înflorit-a pustiul ca şi crinul, Doamne, Biserica păgânilor cea stearpă prin venirea ta, întru care s-a întărit inima mea.

Stih: ***Sfinte apostole Barnaba, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Nor, care ne aduci nouă ploaie de bunăvoie, din izvoarele harului te-ai văzut, Sfinte apostole Barnaba, mărite şi ne adăpi cu curgerea desfătării.

Stih: ***Sfinte apostole Barnaba, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Văzându-te luminat strălucind cu frumuseţea, Stăpânirea cea atotputernică a Duhului, slujitor tainelor lui Hristos te-a rânduit pe tine, prea cinstite.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Fiind luminaţi cu harul crucii Tale, Stăpâne, măriţii apostoli, ţie pe păgâni i-au adus prin credinţă, Sfinţii Barnaba şi Pavel, de Dumnezeu înţelepţiţi.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Arătatu-te-ai pentru curăţie, Stăpână, ca un crin strălucind în mijlocul spinilor cu strălucirile fecioriei, de Dumnezeu Născătoare prea cinstită.

Cântarea a 4-a

Irmos: Venit-ai din Fecioară, nu sol, nici înger, ci Tu Însuţi, Domnul, Te-ai Întrupat şi m-ai mântuit pe mine, tot omul. Pentru aceasta, cântăm Ţie: Slavă puterii Tale, Doamne.

Stih: ***Sfinte apostole Barnaba, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Urmând poruncilor Stăpânului, apostole Barnaba, prea lăudate, săracilor ai împărţit toată averea ta şi de Hristos propovăduitor ai fost cu mare glas.

Stih: ***Sfinte apostole Barnaba, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ajungând la înălţimea virtuţilor cea strălucită şi aflând pe Pavel apostolul, grăitor de Dumnezeu, tuturor aţi propovăduit adâncimea tainei celei de negrăit.

Stih: ***Sfinte apostole Barnaba, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca un soare străbătând marginile lumii, Sfinte Barnaba prea mărite, apostolului Pavel urmând, cu străluciri în chipul razelor le-ai luminat prin cuvântul harului.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Împreună părtaş patimilor Mântuitorului făcându-te, Sfinte Barnaba prea lăudate, împreună cu El te-ai mărit în cereştile locaşuri, umplându-te de veselia cea mai presus de minte.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Blestemul strămoaşei Eva prin Cel Născut al tău a fost stricat, Ceea ce eşti cu totul fără prihană. Că pe Cuvântul cel mai înainte de veci L-ai născut Întrupat, care cu binecuvântări a încununat lumea.

Cântarea a 5-a

Irmos: Mijlocitor Te-ai făcut lui Dumnezeu şi oamenilor, Hristoase Dumnezeule. Că prin Tine, Stăpâne, am aflat izbăvirea din noaptea necunoştinţei către Părintele Tău, începătorul luminii.

Stih: ***Sfinte apostole Barnaba, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Legea cea umbroasă trecând şi cu harul luminându-se, plinirea păgânilor binevestind, o a luminat, de Dumnezeu înţelepţitul apostol Barnaba, cu propovăduirea lui Hristos.

Stih: ***Sfinte apostole Barnaba, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Arătat îmbrăcându-te cu tare putere a Sfântului Duh, apostole, surpat-ai duhurile vicleniei, mântuind lumea de răutatea lor.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Glasul celui ce a strigat între neamurile cele pustiite ai fost, înţelepte, taina cea necuprinsă a dumnezeieştii întrupări vestind tuturor, Sfinte apostole Barnaba prea fericite.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Iată în pântece ai avut pe Hristos Dumnezeu mai presus de cuvânt, de Dumnezeu Născătoare prea curată, precum Isaia mai înainte a grăit şi mai presus de fire, de Dumnezeu Născătoare, pe Dânsul L-ai născut.

Cântarea a 6-a

Irmos: În adâncul greşelilor fiind înconjurat, chem adâncul milostivirii Tale cel neurmat; din stricăciune, Dumnezeule, scoate-mă.

Stih: ***Sfinte apostole Barnaba, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Răsărind lumii, Hristoase Dumnezeule, Soare al dreptăţii, Stăpâne, ca pe nişte raze strălucite, pe Sfinţii apostoli Barnaba şi Pavel i-ai arătat.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Secure de rădăcini tăietoare ai fost, înşelăciunea cea rădăcinoasă tăind cu minunile mai presus de cuvânt, înţelepte Barnaba, minunate.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cel ce a întins cerul cu voia, alt cer pământesc te-a arătat pe tine, Maica lui Dumnezeu, prea curată şi din tine răsărind, S-a arătat.

Condac, glasul al 3-lea:

Podobie: Fecioara astăzi, pe Cel mai presus de fiinţă naşte şi pământul peştera Celui Neapropiat aduce. Îngerii cu păstorii slavoslovesc şi magii cu Steaua călătoresc. Că pentru noi s-a născut Prunc Tânăr, Dumnezeu, cel mai înainte de veci.

Slujitor prea adevărat al Domnului ai fost şi din apostolii cei şaptezeci te-ai arătat întâiul şi ai luminat împreună cu apostolul Pavel propovăduirea ta, tuturor vestind pe Hristos Mântuitorul; pentru aceasta cu cântări, dumnezeiască pomenirea ta, Sfinte apostole Barnaba, o săvârşim.

Cântarea a 7-a

Irmos: Porunca cea potrivnică lui Dumnezeu, a tiranului celui păgân, înaltă văpaie a ridicat; iar Hristos, cel ce bine este cuvântat şi prea slăvit, a întins cinstitorilor de Dumnezeu tineri roua Duhului.

Stih: ***Sfinte apostole Barnaba, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe Sfântul, cel ce cu sfinţenie se odihneşte întru cei sfinţi, apostole Barnaba ai propovăduit, pe Cuvântul cel împreună fără de început cu Tatăl şi împreună şezător pe un scaun, care S-a făcut Om, nouă mântuire ne-a lucrat.

Stih: ***Sfinte apostole Barnaba, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Razele cele strălucite ale dumnezeieştii lumini, Sfântul Barnaba cel prea cinstit şi apostolul Pavel cel de Dumnezeu primit, ca o lumină au ieşit, luminând cu cuvântul harului moştenirea neamurilor, de Hristos propovăduitorii.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Astăzi se veseleşte ceea ce te-a născut, tămâie bine mirositoare dând credinţei, odrăslindu-te pe tine lui Hristos, de Dumnezeu fericite, pe care spre răsplătire izbăveşte-o cu rugăciunile tale, de robia de acum.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Îndreptează viaţa mea, prea curată, la limanul tău cel cu bună linişte povăţuind-o, Ceea ce ai născut pe Dumnezeu, Izvorul virtuţilor, care dă tuturor credincioşilor nestricăciunea virtuţii.

Cântarea a 8-a

Irmos: Cuptorul cel cu foc, oarecând în Babilon, lucrările şi-a despărţit cu dumnezeiasca poruncă, pe caldei arzând şi răcorind pe credincioşi, care cântau: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Stih: ***Sfinte apostole Barnaba, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca să tulbure marea păgânilor ca un făcător de bine ai scos pe Sfântul Barnaba măritul şi pe strălucitul Pavel apostolul, care înşelăciunea mulţimii zeilor au alungat cu învăţăturile dreptei credinţe, Dătătorule de viaţă.

Stih: ***Sfinte apostole Barnaba, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pus-ai ca un Dumnezeu, Mângâietorule Duhule, Atotfăcătorule, în Biserica Ta luminători străluciţi, care au propovăduit puterea Ta şi a Fiului şi a Părintelui, strigând: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Stih: ***Sfinte apostole Barnaba, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Strălucit-ai luminat ca soarele în lume, împreunându-te arătat cu Soarele cel înţelegător, de Dumnezeu cuprinsule. Căci împărtăşindu-te din strălucire, lumină de-a doua te-ai făcut, arătând tuturor puterea tainei.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Luminând cu învăţăturile toată lumea, fericirea cea mai presus de minte în cereştile locaşuri, după vrednicie o ai dobândit, Sfinte Barnaba prea cinstite, primind de la Stăpânul cunună prea frumoasă.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Ca să pierzi blestemul cel dintâi şi osânda morţii strămoaşei celei de demult, din Fecioara, Maica lui Dumnezeu, Cuvinte al lui Dumnezeu, Te-ai născut, tuturor dăruind nemurirea cea nepieritoare.

Cântarea a 9-a

Irmos: Fiul Părintelui Celui fără de început, Dumnezeu şi Domnul, întrupându-Se din Fecioară, S-a arătat nouă, ca să lumineze cele întunecate şi să adune cele risipite. Pentru aceasta, pe Născătoarea de Dumnezeu, cea prea lăudată, o slăvim.

Stih: ***Sfinţilor apostoli, rugaţi-vă lui Dumnezeu pentru noi.***

Lumină făcându-vă, Sfinţilor apostoli, prin faptă bună şi înaintea Luminii celei mari stând acum, rugaţi pe Stăpânul să dăruiască pace lumii şi să mântuiască bisericile pe care le-aţi adunat.

Stih: ***Sfinte apostole Barnaba, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Înflăcărarea ritorilor, cu văpăile înţelepciunii tale lămurit o ai stins, de Dumnezeu grăitorule apostole Barnaba, cel ce ai câştigat înăuntru izvor de străluciri. Pentru aceasta prea sfinţită pomenirea ta o mărim.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Săvârşind acum pomenirea ta prin credinţă, apostole, mijlocitor pe tine înaintea Stăpânului te punem, cerând ca să luăm prin mijlocirea ta dezlegare de greşeli, Sfinte Barnaba prea cinstite, propovăduitorule al lui Dumnezeu, prea sfinţite.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Ca un Luceafăr de dimineaţă te-ai aflat în noaptea vieţii, cu razele fecioriei strălucind, răsăritul Soarelui dreptăţii cel înţelegător arătându-ne nouă, a lui Dumnezeu Maică, prea cinstită.

Sedelna, glasul al 8-lea. **Podobie:** Fluierele păstoreşti...

Umbra Legii părăsind tu, ca un înţelept, cu harul ai umblat, de Dumnezeu purtătorule Sfinte Barnaba prin cetăţi şi prin oraşe, purtând numele Celui Răstignit şi cu minuni şi cu semne aducând la adevăr pe cei neascultători, te-ai arătat în Hristos mângâiere lumii.

Iar de va fi Post:

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul 8. **Podobie:** Porunca cea cu taină luând-o întru cunoştinţă, cel fără de trup, în casa lui Iosif degrab a stătut înainte, zicând celei ce nu ştia de nuntă: Cel ce a plecat cu pogorârea cerurile încape, fără schimbare, tot întru tine. Pe care şi văzându-L în pântecele Tău, luând chip de rob, mă spăimântez a striga către tine: Bucură-te, Mireasă, pururea Fecioară.

Pe Dumnezeu cel Necuprins, Fiul şi Cuvântul, cel ce S-a născut din tine în chip de negrăit mai presus de minte, de Dumnezeu Născătoare, roagă-L împreună cu apostolii să dăruiască lumii pace curată şi să ne dea nouă mai înainte de sfârşit îndreptare de greşeli; şi de Împărăţia Cerurilor, pentru bunătatea Sa cea prea multă, să învrednicească pe robii tăi.

***

Sfântul apostol Varnava a fost unul din cei şaptezeci de apostoli. Numele lui mai înainte de apostolie a fost Iosif, iar după aceea s-a numit Varnava, după cum ne va arăta cuvântul ce urmează.

Apostolul Varnava s-a născut în insula Cipru din părinţi leviţi de neam evreiesc, din care seminţie erau mai înainte marii prooroci ai lui Dumnezeu - Moise, Aaron şi Samuil. Strămoşii lui Varnava, din pricina războaielor care au fost în Palestina, au trecut în Cipru. Părinţii lui erau fericiţi şi foarte bogaţi; aveau un sat al lor aproape de Ierusalim, îndestulat nu numai cu sadurile şi rodurile cele pământeşti, dar înfrumuseţat şi cu zidiri alese. Erau fericiţi pentru că îşi aveau casa lor lângă Ierusalim, după cum Sfântul prooroc Isaia a scris: Fericit este cel ce are seminţia în Sion şi casa sa în Ierusalim. Evreii neştiind duhovniceasca putere a acelor cuvinte, cei ce locuiau prin ţări depărtate, se sârguiau să-şi aibă casele în Ierusalim; pentru aceia şi părinţii lui Varnava îşi aveau casa şi moşia lingă Ierusalim.

După ce au născut pe acesta, de care este vorba, l-au numit Iosif şi l-au dat la învăţătura cărţii. Apoi, ajungând el la vârsta desăvârşită, l-au trimis în Ierusalim la slăvitul Gamaliel, dascăl renumit pe acele vremuri, ca să se deprindă desăvârşit cu înţelegerea cărţilor evreieşti şi cu toată legea lui Dumnezeu.

Iosif avea acolo pe un ucenic cu numele Saul, de o vârstă cu el, care mai pe urmă s-a numit Pavel, şi amândoi învăţau la acelaşi dascăl, Gamaliel, şi sporeau în înţelegere, în înţelepciunea Scripturii şi în fapte bune.

Iosif, în toate zilele, dimineaţa şi seara, mergea la biserica lui Solomon şi se ruga cu dinadinsul lui Dumnezeu; apoi, adeseori îşi petrecea zilele tinereţilor sale în postiri şi în mare înfrânare. Păzind întreaga înţelepciune a fecioriei sale, fugea de însoţirea tinerilor celor fără de rânduială şi nu voia nici a auzi cuvintele cu care s-au obişnuit minţile copiilor a le vorbi cu înlesnire, ci totdeauna lua aminte de sine, învăţând legea Domnului ziua şi noaptea.

În acea vreme, Domnul nostru Iisus Hristos, după treizeci de ani ai întrupării Sale, începând a se arăta lumii, a mers de la Galileea la Ierusalim. El învăţa în biserică şi făcea minuni, încât toţi se minunau de el şi se adunau, ca să-i vadă sfânta Lui faţă şi să audă dumnezeieştile Lui cuvinte, care erau mai dulci decât mierea. Tânărul Iosif, văzându-l pe Hristos şi auzind învăţăturile care ieşeau din gura Lui prea sfântă, se umilea cu inima şi se mira de minunile ce se făceau de El; pentru că a văzut la scăldătoarea Siloamului cum a tămăduit cu cuvântul pe cel slăbănog, apoi, văzând şi alte lucruri minunate ale lui Hristos, s-a aprins cu dragostea de El.

Deci, apropiindu-se, s-a aruncat la picioarele Mântuitorului, rugându-L să-l binecuvânteze şi să-l primească la sine în ucenicie. Iar Domnul, care vedea tainele inimilor omeneşti, văzând într-însul inima, care se aprinsese către dragostea cea dumnezeiască, l-a binecuvântat cu dragoste şi nu l-a chemat la El. ***Iar el a alergat mai întâi la casa mătuşii sale cu numele Maria, care era maica lui Ioan şi care mai în urmă s-a numit Marcu, şi a zis către ea: "Vină să vezi pe Cel ce părinţii au dorit să-l vadă; căci iată un prooroc, Iisus din Nazaretul Galileii, învaţă în biserică şi face multe minuni; mulţi îl socotesc că este Mesia cel aşteptat!" Auzind acestea, acea femeie, îndată lăsând toate, a mers cu sârguinţă la biserică şi văzând pe Iisus Hristos, a căzut la picioarele Lui, rugându-l şi zicând: "Doamne, de am aflat dar înaintea Ta, vino în casa roabei Tale şi prin intrarea Ta binecuvântează pe casnicii mei!"***

Domnul Hristos, văzând credinţa acelei femei, a mers în casa ei şi a binecuvântat-o pe ea şi pe toţi cei ce erau în casă. El a fost ospătat de ea cu cinste, deoarece cu multă bucurie şi cu cucernicie a primit acea femeie pe Stăpânul nostru. Dintr-acea vreme, ori de câte ori Domnul mergea la Ierusalim, totdeauna găzduia cu ucenicii Săi în casa Mariei.

Când Domnul S-a întors de la Ierusalim în Galileea, a mers în urma Lui şi Iosif cu ceilalţi ucenici. Deci, când Domnul a voit să-i trimită pe cei doisprezece apostoli ai Săi spre propovăduire către oile cele pierdute ale casei lui Israel, a văzut că aceia sunt puţini, precum le-a zis în faţă, că secerişul este mult iar lucrătorii puţini. De aceea, Domnul a ales şi pe alţi şaptezeci de ucenici, ca să-i trimită pe ei, câte doi înaintea feţii Sale, în toată cetatea şi locul.

Deci, între acei şaptezeci, a fost rânduit întâi acest Sfânt Iosif şi a fost numit de Sfinţii apostoli, Varnava, adică "fiul mângâierii", căci era îndestulat, ca, prin propovăduirea lui Mesia cel venit în lume, să mângâie popoarele care aşteptau cu multă dragoste venirea lui Mesia. Pentru că, precum fii lui Zevedei au fost numiţi "fiii tunetului", fiindcă aveau, ca în partea cea de sub cer, să tune ca tunetul propovăduirea Evangheliei. Tot astfel şi Iosif s-a numit "fiu al mângâierii", fiindcă apostoleştile lui osteneli aveau să aducă multă bucurie aleşilor lui Dumnezeu. ***Aşa şi Sfântul Ioan Gură de Aur socoteşte despre numirea lui, zicând: "Mi se pare că din fapta cea bună şi-a luat numele, ca cel ce era îndestulat şi ales la aceasta".***

După înălţarea Domnului la cer, Sfinţii apostoli aveau viaţă de obşte în Ierusalim, precum se scrie în faptele lor: "La poporul care crezuse era un suflet şi o inimă, şi nici unul nu zicea că ceva din averile sale este al său, ci toate erau de obşte". Deci, câţi erau stăpâni ai satelor şi ai caselor, vânzându-le, aduceau preţul celor vândute

şi le puneau la picioarele apostolilor. Atunci şi Sfântul Iosif cel numit de apostoli Varnava, vânzând satul cel pomenit mai sus, care era aproape de Ierusalim şi care rămăsese moştenire de la părinţii lui, a adus preţul şi l-a pus înaintea picioarelor apostolilor, neoprindu-şi nimic; pentru că dorea să se îmbogăţească în Dumnezeu întru Care s-a şi îmbogăţit, precum se mărturiseşte despre el: ***"Iosif era bărbat bun şi plin de Duhul Sfânt şi de credinţă. Lui i se întâmpla adeseori de se vedea cu Saul şi se întreba cu el din Sfânta Scriptură pentru Domnul Hristos, dorind să-l aducă la Sfânta credinţă; dar Saul, fiind foarte râvnitor al dumnezeieştilor obiceiuri, batjocorea pe Sfântul Varnava, ca pe un înşelător şi grăia hule împotriva lui Hristos, numindu-L fiu de teslar şi de neam prost şi omorât cu primejdie de moarte...".***

Însă, când evreii au omorât pe Sfântul şi întâiul mucenic Ştefan, Saul a început a prigoni Biserica şi, intrând în casele credincioşilor şi trăgând pe bărbaţi şi pe femei, îi arunca în temniţă. Atunci ***Sfântul Varnava plângea pentru el şi se ruga lui Dumnezeu, întinzându-şi curatele lui mâini, ca să lumineze ochii sufleteşti ai lui Saul să cunoască adevărul, dorind să-l aibă în credinţa creştinească ca pe un prieten al său, pe care, mai târziu, l-a avut tovarăş la învăţătura lui Gamaliel.***

Nu au fost în zadar rugăciunile şi lacrimile Sfântului Varnava, căci, venind vremea dumnezeieştii milostiviri, Saul s-a întors la Hristos, chemat de glasul Domnului, când mergea la Damasc. Astfel, lupul s-a prefăcut în oaie şi hulitorul lui Hristos a început a prea mări numele Lui. Cel ce odinioară a fost prigonitor, acum s-a făcut apărătorul Bisericii; pentru că, după primirea Sfântului Botez, îndată s-a dus la adunarea evreiască şi propovăduia pe Iisus, că Acela este Fiul lui Dumnezeu, biruind pe jidovii care locuiau în Damasc. După ce s-a întors în Ierusalim şi cerca să se lipească de ucenicii lui Hristos, toţi se temeau de el, necrezând că şi el este ucenic al lui Hristos. ***Atunci Sfântul Varnava, întâmpinându-l, a zis: "O, Saule până când vei fi hulitorul lui Iisus Hristos şi prigonitorul credincioşilor Lui robi? Până când te împotriveşti înfricoşatei taine, pe care proorocii de demult au vestit-o şi în vremurile de acum s-a împlinit pentru mântuirea noastră?"***

Atunci Saul a căzut la picioarele lui cu lacrimi, zicând: "O, Varnava, învăţător al dreptăţii, iartă-mă că acum m-am încredinţat că toate sunt adevărate cele grăite mie de tine pentru Hristos. Deci, Cel pe Care mai înainte hulindu-L, Îl numeam fiu de teslar, acum Îl mărturisesc că este Fiul lui Dumnezeu cel Unul-Născut, Cel de o fiinţă cu Tatăl şi fără de început, Care, fiind raza slavei şi chipul ipostasului Lui, în aceste mai de pe urmă zile, S-a smerit pe Sine, luând chip de rob; S-a făcut om desăvârşit din PreaSfânta Fecioară Născătoare de Dumnezeu, pătimind cruce şi moarte de voie, a înviat din morţi a treia zi şi S-a

arătat vouă, apostolilor Săi, apoi S-a înălţat la cer şi şade de-a dreapta Tatălui şi iarăşi va să vie cu slavă să judece viii şi morţii şi împărăţia Lui nu va avea sfârşit".

Nişte cuvinte ca acestea auzindu-le Sfântul Varnava de la cel ce odinioară se făcuse hulitor şi prigonitor, s-a minunat şi a lăcrimat de bucurie; deci, cuprinzându-l pe el, l-a sărutat şi i-a zis: ***"O, Saule, cine te-a învăţat pe tine să grăieşti nişte cuvinte ca acestea insuflate de Dumnezeu? Cine te-a sfătuit pe tine să-L mărturiseşti pe Iisus Nazarineanul că este Fiul lui Dumnezeu? De unde ai învăţat atât de desăvârşit cunoştinţa dogmelor cereşti?"***

Atunci Saul, umplându-se de lacrimi din zdrobirea inimii, a zis: "Singur Domnul Iisus Hristos, pe care eu păcătosul L-am gonit şi hulit. Acela m-a învăţat toate acestea; căci şi mie mi S-a arătat ca unui lepădat, de al Cărui glas dumnezeiesc am urechile pline; pentru că, strălucind peste mine o lumină cerească, după ce am căzut la pământ de frică, a venit la mine un glas şi mi-a zis: Saule, Saule, de ce Mă prigoneşti? Iar eu, tremurând şi înspăimântându-mă, am zis: Cine eşti, Doamne? Iar El mi-a răspuns cu blândeţe şi cu milostivire: Eu sunt Iisus, pe care tu Îl prigoneşti. Atunci m-am minunat de îndelunga Lui răbdare şi, rugându-mă, am zis: Doamne, ce voieşti să fac? Iar El m-a învăţat pe mine toate acestea care ţi le-am spus ţie.

Deci, Sfântul Varnava, luând pe Saul de mână, l-a dus la apostoli, grăindu-le: ***"Iată cel ce ne-a prigonit pe noi, acum este al nostru; cel ce se împotrivea nouă, acum ascultă de Domnul nostru, şi cel ce ne era nouă vrăjmaş, acum ne este prieten şi împreună lucrător în via lui Hristos. Iată, vi-l pun vouă de faţă pe acest blând mieluşel, care a fost fiară cumplită!"*** După aceea, Saul a spus apostolilor cum a văzut pe Domnul pe cale către Damasc, cum a vorbit cu Dânsul şi cum a luat îndrăzneală în numele lui Iisus.

Auzind apostolii acestea, s-au minunat şi s-au bucurat, slăvind pe Dumnezeu. După aceea Saul era împreună cu dânşii intrând şi ieşind în Ierusalim şi, îndrăznind în numele Domnului Iisus, biruia pe iudei şi pe elini; iar ei se minunau de dânsul, cum că cel ce nu de mult izgonea pe cei ce chemau numele lui Hristos, singur acum propovăduieşte pe Iisus şi caută să fie omorât. Deci, fraţii, înţelegând de aceasta, l-au luat de la Ierusalim la Cezareea şi l-au dus în Tars, patria lui, ca acolo să propovăduiască pe Hristos.

În acea vreme, în Antiohia Siriei, cetatea cea mare şi slăvită, a început a se răspândi Sfânta credinţă întru Domnul nostru Iisus Hristos; pentru că, după ce a

fost ucis Sfântul întâiul mucenic, Arhidiaconul Ştefan, într-acea zi se afla mare goană asupra Bisericii Ierusalimului, încât toţi credincioşii s-au risipit prin părţile Iudeei şi ale Samariei, afară de apostoli. Atunci, oarecare din cei ce fugiseră, au trecut până în Fenicia, Cipru şi Antiohia, grăind cuvântul mântuirii mai întâi numai la iudei, iar după aceea la elini, începând a binevesti pe Domnul Iisus Hristos. Fiind mâna Domnului cu dânşii şi mulţi crezând cuvântul lor, s-au întors către Domnul.

Auzindu-se aceasta de membrii Bisericii Ierusalimului, Sfinţii apostoli au trimis în Antiohia Siriei pe Sfântul Varnava, ca să vadă, pe cei ce erau acolo şi să întărească pe cei ce crezuseră de curând.

Ducându-se el acolo şi văzându-i împodobiţi cu darul lui Dumnezeu, s-a bucurat şi a mângâiat pe toţi cu cuvântul Domnului, întărindu-i pe dânşii ca să petreacă nedepărtaţi de Domnul. ***Sfântul Varnava, propovăduind acolo din destul, a adus mult popor la cunoştinţa lui Dumnezeu. Deci, văzând pe ucenicii care în toate zilele se înmulţeau, iar dascăli erau puţini şi secerişul aşa de mult, nu avea mulţi lucrători; de aceea a lăsat el un timp Antiohia şi s-a dus în Tars, ca să caute pe prietenul său Saul. Găsindu-l, l-a adus pe el în Antiohia, unde se osteneau la întoarcerea sufletelor omeneşti către Hristos Dumnezeu, aducând pe iudei şi pe elini întru încredinţare. El a petrecut în Antiohia în acea vreme un an întreg, adunându-se în biserică, unde învăţa multe pe popor, şi acolo mai întâi i-a numit creştini pe ucenici.***

După ce s-a împlinit un an de şedere în Antiohia, s-au învoit să se întoarcă la Ierusalim, să spună Sfinţilor apostoli despre cele ce au făcut în Antiohia cu darul lui Dumnezeu. Atunci antiohienii au voit ca fiecare dintr-înşii să trimită fraţilor săraci şi scăpătaţi ce petreceau în Iudeea câte ceva din cele ce aveau, deoarece se afla atunci acolo foamete mare, după proorocia Sfântului Agav, care era şi el unul din cei şaptezeci de apostoli. Deci credincioşii, cei ce erau în Antiohia, adunând multă milostenie, au trimis-o la bătrâni prin mâna lui Varnava şi Saul. După aceea, ***Sfinţii apostoli Varnava şi Saul, care mai târziu s-a numit Pavel, venind în Ierusalim, s-a veselit foarte mult Biserica, înştiinţând-o de credincioşii cei ce se înmulţiseră în Antiohia, aducând şi multă milostenie de la dânşii.***

În acea vreme s-a făcut multă tulburare Bisericii Ierusalimului, pentru că împăratul Irod a pus mâinile ca să facă rău unora ce erau din Biserică, omorând cu sabia pe Iacov al lui Zevedeu fratele lui Ioan. Deci, Irod, văzând că această faptă este plăcută jidovilor, s-a silit a prinde şi pe Petru şi a-l băga în temniţă, din care Sfântul Petru a fost scos de înger. ***După ce s-a potolit această tulburare bisericească***

pornită în Ierusalim de către prigonitori, Varnava şi Saul stăteau ascunşi în casa Mariei, mătuşa lui Varnava, unde a venit şi Sfântul Petru, după ce a fost scos noaptea de sfântul înger.

După ce Varnava şi Saul şi-au sfârşit slujba în Ierusalim, s-au întors iarăşi în Antiohia, luând cu dânşii şi pe fiul Mariei, care se numea Ioan, şi căruia, mai pe urmă, i s-a zis Marcu. Petrecând ei în Antiohia câtva vreme în post, în rugăciuni, în slujbele dumnezeieştilor Liturghii şi în propovăduirea cuvântului lui Dumnezeu, a voit Duhul Sfânt să-i trimită pe dânşii la neamuri pentru propovăduire şi a zis Duhul Sfânt către Biserica ce era în Antiohia, a proorocilor şi învăţătorilor: ***"Deosebiţi pe Varnava şi pe Saul la lucrarea pe care i-am chemat pe dânşii".*** Atunci, postind, rugându-se şi punându-şi mâinile pe dânşii, i-au trimis pe ei.

După aceea, ei s-au pogorât mai întâi în Seleucia, apoi au plecat cu corabia spre Cipru iar de acolo s-au dus în Salamina şi, pretutindeni străbătând, propovăduiau cuvântul lui Dumnezeu, având ca slugă pe Ioan fiul Mariei, supranumit Marcu.

Străbătând ei insula până la Pafos, a găsit pe un oarecare iudeu vrăjitor şi prooroc mincinos, cu numele Elimas, şezând lingă antipatul Serghie, bărbat înţelept. Deci, pe antipat l-au luminat cu lumina Sfintei credinţe, iar pe vrăjitorul Elimas care se împotrivea lor, l-au orbit cu cuvântul.

Plecând el de la Pafos, s-au dus la Perga Pamfiliei; iar sluga lor, Ioan, care se numea şi Marcu, văzându-i că au suferit multe pătimiri rele pentru propovăduirea lui Hristos şi nu se înfricoşau de întâmplările cele de moarte, s-a temut a mai merge la dânşii, fiind tânăr, şi s-a despărţit de ei, întorcându-se la Ierusalim la maica sa.

Varnava şi Saul, trecând în Perga, s-au dus în Antiohia Pisidiei, care nu este tot una cu Antiohia cea mare a Siriei. De acolo fiind izgoniţi, au scuturat praful de pe picioare asupra acelora şi s-au dus în Iconia unde iudeii au voit să-i ucidă cu pietre. Dar ei, aflând de aceasta, au fugit în cetăţile Licaoniei, în Listra şi Derbe şi în cele de primprejurul lor.

Acolo binevestind, au găsit pe un bărbat şchiop născut aşa din pântecele maicii sale, care niciodată nu umblase. Ei l-au ridicat în picioare şi l-au făcut sănătos. Atunci popoarele socotind că sunt zei, voiau să le aducă jertfe deoarece ei numeau pe Varnava Die iar pe Pavel, Hermes; şi cu mare greutate Sfinţii apostoli au potolit poporul să nu le jertfească ca unor zei. După aceea, acelaşi popor îndemnat de iudei, s-a sculat asupra lor şi, bătând pe Pavel cu pietre, l-au scos afară din cetate,

crezând că a murit; iar el s-a sculat, a intrat în cetate şi a doua zi a plecat la Derbe împreună cu Varnava.

Propovăduind şi învăţând pe mulţi şi în cetatea aceea, s-au întors înapoi în Antiohia Pisidiei, mergând pe aceeaşi cale. Deci, pretutindeni în cale întăreau sufletele ucenicilor, rugându-i să petreacă în credinţă şi spunându-le că cu multe suferinţe ni se cade a intra în Împărăţia lui Dumnezeu. Le-a hirotonisit preoţi pe la toate bisericile şi, rugându-se cu post, i-au lăsat în seama Domnului în care crezuseră.

Apoi, mergând în Perga şi propovăduind acolo cuvântul Domnului, s-au pogorât în Atalia şi de acolo s-au dus cu corabia în Antiohia Siriei, unde au fost trimişi de Duhul Sfânt să propovăduiască cuvântul Domnului la neamuri. Ajungând ei în cetate şi adunând mulţimea, le-au spus câte a făcut Dumnezeu cu dânşii; astfel că pe mulţi din popor i-au întors la Hristos. Apoi au petrecut multă vreme în Antiohia.

***

După aceasta, s-a făcut ceartă între evrei şi între păgânii care crezuseră, pentru tăierea împrejur. Pricina era că unii iudei învăţau pe fraţii lor, că dacă nu se vor tăia împrejur, după obiceiul lui Moise, nu se vor putea mântui; iar păgânii care crezuseră, socoteau cu greu pentru ei acea tăiere împrejur. ***Deci, Varnava şi Pavel se împotriveau iudeilor şi apărau pe păgâni de tăierea împrejur. Dar, de vreme ce nu înceta pentru aceasta a se face ceartă şi multă încercare, de aceea a fost de trebuinţă Sfinţilor apostoli Varnava şi Pavel a fi trimişi de Biserica Antiohiei în Ierusalim la apostoli şi la bătrâni, ca să-i întrebe despre tăierea împrejur.*** Mai era trebuinţă să-i înştiinţeze şi despre aceasta, că Dumnezeu a deschis neamurilor uşa credinţei. Deci, fiind trimişi de credincioşi la Ierusalim, au trecut prin Fenicia şi prin Samaria, spunându-le de întoarcerea neamurilor şi făceau bucurie mare tuturor fraţilor.

Ajungând ei la Ierusalim, au fost primiţi cu dragoste de Biserica de acolo, de Sfinţii apostoli şi de bătrâni şi de toţi cei ce ascultau cu plăcere cele ce le spuneau Varnava şi Pavel şi câte semne şi minuni a făcut Dumnezeu neamurilor printr-înşii. Iar despre tăierea împrejur, Sfinţii apostoli, cercetând şi sfătuindu-se soborniceşte, au stabilit să o depărteze cu totul de la cei credincioşi, nu numai de la păgâni, dar şi de la iudei, ca fiind netrebuincioasă darului cel nou. Însă, ca să întărească şi mai mult cele ce se sfătuiseră, au hotărât să trimită credincioşilor din Antiohia, împreună cu Varnava şi Pavel, pe oarecare bărbaţi.

Deci au ales pentru aceasta pe Iuda, care se numea Varnava şi pe Sila, bărbaţi vestiţi între fraţi, şi au scris astfel: ***"Apostoli, bătrâni şi fraţi, cei ce locuiţi în Antiohia, în Siria şi în Cilicia, fraţilor de un neam, bucuraţi-vă întru Domnul; deoarece am auzit că unii, ieşind de la noi, v-au tulburat în cuvinte, îndărătnicind sufletele voastre şi, zicându-vă să vă tăiaţi împrejur şi să păziţi Legea. Dar ei n-au avut poruncă de la noi a face aceasta. Deci, am socotit că, adunându-ne cu un suflet, să trimitem la voi pe aceşti bărbaţi aleşi cu iubiţii noştri Varnava şi Pavel, oameni care şi-au dat sufletele pentru Domnul nostru Iisus Hristos, pe Iuda şi pe Sila, care şi cu cuvântul vă vor spune acestea. Pentru că a voit Sfântul Duh şi noi, ca să nu punem nici o greutate mai mare asupra voastră, afară de cele ce sunt de nevoie, adică să vă feriţi de cele jertfite idolilor, de sânge, de sugrumări şi de desfrânare, şi ceea ce nu voiţi să vă facă vouă alţii, nici voi să nu le faceţi lor. De veţi păzi acestea, bine veţi face. Fiţi sănătoşi".***

Cu o scrisoare ca aceasta, Sfinţii apostoli Varnava şi Pavel şi împreună cu dânşii Iuda şi Sila, au plecat de la Ierusalim spre Antiohia. Atunci acel Ioan, ce s-a numit Marcu, fiul Mariei, mătuşa lui Varnava, neîndrăznind să vină la Sfântul Pavel a alergat la unchiul său, Sfântul Varnava, rugându-se cu pocăinţă şi cu lacrimi - fiindu-i jale că s-a despărţit de dânşii, când a fost pentru propovăduirea credinţei - şi rugă pe Sfântul Varnava ca să-l ia împreună cu ei, făgăduind că va îndrăzni fără de temere la toate pătimirile şi la moarte pentru Domnul. Varnava l-a luat, fiind nepotul său, şi au ajuns cu toţii în Antiohia. Aici, adunând pe poporul credincioşilor, le-au dat scrisoarea, pe care citind-o toţi s-au bucurat; iar Iuda şi Sila au mângâiat mult cu cuvântul pe fraţi şi i-au întărit.

Apoi, după o vreme oarecare, Iuda s-a întors la Ierusalim, iar Sila a rămas acolo. Deci, Pavel şi Varnava şedeau în Antiohia, învăţând şi binevestind cuvântul Domnului. ***După câteva zile, Pavel a zis către Varnava: "Se cade să cercetăm, cum petrec fraţii noştri de prin toate cetăţile prin care am propovăduit cuvântul Domnului".*** Sfântul Varnava s-a învoit la aceasta şi voia să ia cu el pe Ioan, nepotul său, cel ce se numea Marcu. ***Dar Pavel nu voia, zicând: "Cum să luăm cu noi pe acest tânăr fricos, care ne-a lăsat şi mai înainte în Pamfilia, nevoind să meargă cu noi la lucrul la care eram trimişi şi s-a despărţit de noi şi s-a întors într-ale sale?"***

Atunci s-a făcut pricină între dânşii; Varnava voia să ia pe Ioan, iar Pavel nu voia. Deci, se despărţiră amândoi, fiecare voind să meargă deosebit în drumul său. Însă aceasta a fost printr-o dumnezeiască purtare de grijă, pentru ca multe suflete să le dobândească spre mântuire. Căci era destul ca un mare învăţător să propovăduiască cuvântul, în loc să umble amândoi marii învăţători; ca fiecare, deosebit propo-

văduind, îndoit câştig să facă Bisericii lui Hristos, unul într-o ţară, altul într-alta, încredinţând şi aducând la Hristos multe neamuri. ***Deci, Sfântul Pavel, luând pe Sfântul Sila cu dânsul, s-a dus în Derbe şi în Listra; iar Sfântul Varnava s-a dus cu corabia la Cipru, împreună cu nepotul său, Ioan, numit Marcu.***

Sfântul Varnava, ajungând în insula Ciprului, patria sa, multe osteneli a suferit acolo cu poporul ce s-a întors la Hristos. Atunci, înmulţindu-se în Cipru Sfânta credinţă, s-a dus în Roma, că, precum el mai întâi a propovăduit acolo pe Hristos, tot aşa şi în Mediolan a întemeiat şi a întărit scaunul episcopiei. După aceea iarăşi s-a întors la Cipru, unde, în cetatea Salamina, propovăduind pe Hristos, au venit oarecare iudei din Siria, care se împotriveau lui Varnava şi tulburau poporul, spunând că cele grăite de Varnava sunt potrivnice lui Dumnezeu şi legii lui Moise, hulind cu multe ocări cinstitul nume al lui Varnava, pregătindu-i moartea şi ridicând poporul contra lui.

Sfântul Varnava, văzându-şi mai înainte sfârşitul său mucenicesc, a chemat la dânsul pe toţi credincioşii din cetate şi, învăţându-i pe dânşii din belşug ca să fie tari în credinţă şi în fapte bune, a săvârşit dumnezeiasca Liturghie şi toţi s-au împărtăşit cu Preacuratele Taine ale lui Hristos. Apoi, luând la o parte pe Marcu, însoţitorul său, i-a zis: ***"Astăzi mă voi sfârşi de mâinile necredincioşilor iudei, precum mi-a spus mie Domnul; iar tu vei găsi trupul meu afară din cetate, în partea dinspre apus. Deci, să-l îngropi pe el, apoi să mergi la prietenul meu, apostolul Pavel, şi să-i spui lui toate cele despre mine".***

Sfântul Varnava avea cu dânsul Evanghelia de la Matei, scrisă de mâna sa; deci a poruncit să o ia Sfântul Marcu şi să o îngroape împreună cu dânsul. Apoi, dând cea mai de pe urmă sărutare lui Marcu, rudenia sa, s-a dus la adunarea evreiască, unde, dacă a început a le spune lor despre Hristos din cărţile prooroceşti, s-au sculat asupra lui iudeii cei ce veniseră din Siria. Ei, ridicând şi pe alţi iudei, au pus mâinile lor cele ucigaşe pe dânsul şi l-au scos afară din cetate, în partea dinspre apus, şi acolo l-au ucis cu pietre; deci, aprinzând un foc, au aruncat într-însul trupul Sfântului apostol Varnava.

După aceea Sfântul Marcu cu alţi câţiva fraţi, mergând în taină, au luat întreg trupul apostolului, fără să fie vătămat de foc şi l-au îngropat într-o peşteră care era departe de cetate ca la cinci stadii, punând pe pieptul lui Sfânta Evanghelie, după cum a poruncit apostolul.

După aceea, s-a dus să caute pe Sfântul apostol Pavel şi, găsindu-l pe el în Efes, i-a spus despre sfârşitul lui Varnava, pentru care Sfântul apostol Pavel a plâns, iar pe

Marcu l-a oprit lângă dânsul. Deci, după uciderea Sfântului Varnava, evreii din cetatea Salamina au pornit mare prigoană contra creştinilor şi s-au risipit de acolo fiecare pe unde a putut.

Din acel timp nu s-a mai cunoscut locul unde erau îngropate cinstitele moaşte ale Sfântului Varnava. Însă, după mulţi ani, înmulţindu-se credinţa în Hristos în toate marginile pământului, împăraţii creştini stăpânind peste împărăţia greco-romană, şi toată insula strălucind prin dreapta credinţă, Dumnezeu a binevoit a prea mări acel loc, unde zăceau în pământ moaştele apostolului, prin facere de mari minuni.

***

La început, un neputincios oarecare, rămânând pe locul acela din întâmplare, a câştigat sănătate. Acelaşi lucru s-a întâmplat şi altuia; astfel că, înştiinţându-se şi alţii despre aceasta, într-adins mergeau până acolo şi luau tămăduire de neputinţele lor.

Străbătând vestea despre locul acela, veneau mulţi slăbănogi şi neputincioşi şi, căpătând desăvârşita tămăduire, se întorceau sănătoşi pe la casele lor.

Acolo se aduceau şi îndrăciţi şi îndată duhurile cele necurate fugeau cu mult ţipăt. Şchiopii câştigau umblare, orbii vedere, şi orice boală avea cineva, primea tămăduire, de la acel loc.
Deci, cetatea Salamina se bucura de aceasta şi nu se ştia pentru ce în locul acela se făceau nişte minuni ca acelea, de vreme ce nimeni nu ştia de moaştele apostolului şi numea locul acela locul sănătăţii. Deci, ***se cuvine a şti cum s-au aflat acele moaşte sfinte.***

Când răul eretic Petru Vililnic, care se numea Cnafeu, potrivnicul celui a toată lumea al patrulea Sinod al Sfinţilor Părinţi din Calcedon, apărătorul eresului lui Eutihie şi ajutătorul credinţei celei rele a lui Apolinarie, pe vremea împărăţiei lui Zinon, răpind prin meşteşug scaunul patriarhiei Antiohiei, vătăma prin învăţătura sa cea nedreaptă, Biserica lui Hristos. Deci, neîndestulându-se cu eparhia cea hotărâtă scaunului Antiohiei, în care prigonea şi scârbea pe cei dreptcredincioşi, pe care îi muncea cu alte munci nenumărate, ei au voit să ia în stăpânirea lor şi insula Ciprului, care de mult era liberă, ca eresurile sale să le semene într-însul şi să cunoască pe cei ce s-ar împotrivi lui; căci ciprienii, fiind dreptcredincioşi, lepădau învăţătura cea nedreaptă a aceluia, care bârfea, cum că dumnezeirea ar fi pătimit pe Cruce. Iar el, în tot chipul vrând să-i atragă la dânsul, le zicea: "Deoarece din

Antiohia a venit cuvântul lui Dumnezeu în Cipru, de aceea se cuvine Bisericii Ciprului să fie sub patriarhul Antiohiei".

Atunci arhiepiscopul Ciprului, cu numele Antimie, a fost în mare mâhnire; pentru că ştia că acel Petru, având mare trecere la împărat, va dobândi cu înlesnire ce va voi, şi-i va face după voia lui. Tocmai atunci sosise porunca împărătească la Cipru ca arhiepiscopul să meargă la Constantinopol şi să răspundă la sobor înaintea Patriarhului Antiohiei, care cere ca insula Ciprului să fie rânduită sub eparhia Antiohiei.

Deci, arhiepiscopul, nedumerindu-se ce va face, căci nu îndrăznea să nu asculte porunca împărătească, se temea a merge acolo; căci deşi era sfânt cu viaţa, însă la dovediri fiind greoi, se gândea că va fi biruit cu totul de cei potrivnici. Deci, s-a dat la post şi rugăciuni cu dinadinsul şi cerea de la Dumnezeu, cu lacrimi, ajutor şi apărare şi sfat de folos.

Într-o noapte, dormitând de oboseala rugăciunii, i-a stat înainte un dumnezeiesc bărbat oarecare, în haină luminoasă sfinţită, strălucind cu cereşti raze, şi i-a zis: "Antimie, pentru ce eşti aşa de mâhnit? Nu te teme, căci nu vei pătimi nimic rău de la potrivnicii tăi". Aceasta zicând-o, bărbatul care se arătase s-a făcut nevăzut.

Arhiepiscopul, deşteptându-se din somn plin de spaimă, s-a întins la pământ în chipul Crucii şi se rugă cu multe lacrimi, zicând: "Doamne Iisus Hristoase, Fiul Dumnezeului Celui viu, nu lăsa această Biserică a Ta, ci ajută ei pentru slava Sfântului Tău nume. De este aceasta vedenie de la Tine, fă iarăşi, te rog, ca şi a doua şi a treia oară să mi se arate aceea, că doar aşa aş putea eu păcătosul să mă încredinţez că Tu eşti cu mine şi eşti ajutorul meu!" Deci, în noaptea următoare, aceeaşi vedenie s-a arătat arhiepiscopului. Pentru că acelaşi bărbat prea luminos i-a zis: ***"Iată ţi-au spus, că nu vei pătimi nimic rău de la potrivnicii tăi care se laudă contra ta; deci, nu te teme de nimic, ci mergi la Constantinopol".*** Aceasta zicându-i, bărbatul cel luminat iarăşi s-a făcut nevăzut.

Iar arhiepiscopul Antimie, mulţumind lui Dumnezeu şi nespunând nimănui acea vedenie, a adăugat rugăciune peste rugăciune şi lacrimi peste lacrimi, ca să se învrednicească şi a treia oară de acea vedenie şi ca să ştie cine este cel ce i s-a arătat.

Deci, şi a treia noapte arătându-i-se iarăşi acelaşi, i-a zis: "Până când nu vei crede cuvintelor mele? Mergi la Constantinopol fără de frică, căci de acolo te vei

întoarce cu slavă, şi nici o năpastă nu vei avea de la cei potrivnici, pentru că Însuşi Dumnezeu este apărător, pentru mine, robul Său".

Atunci arhiepiscopul, luând îndrăzneală, l-a întrebat, zicând: "Rogu-mă ţie, stăpânitorul meu, spune-mi cine eşti tu, care-mi grăieşti acestea?"

Iar el a răspuns: "Eu sunt Varnava, ucenicul Domnului nostru Iisus Hristos, cel ce am fost trimis de Duhul Sfânt, împreună cu vasul alegerii, cu Sfântul apostol Pavel, la propovăduirea cuvântului între neamuri. Şi, ca să te încredinţezi de adevărul celor zise de mine, să-ţi fie semnul acesta: Ieşi afară din cetate, în partea apusului, ca la cinci stadii, în locul acela care-l numiţi "locul sănătăţii" - căci pentru mine dă acolo Dumnezeu cu minune sănătate bolnavilor - şi, săpând pământul sub un pom care rodeşte coarne mari, vei afla peştera şi racla în care sunt puse moaştele mele şi Evanghelia scrisă de însăşi mâna mea, care am copiat-o de la Sfântul apostol şi evanghelist Matei. Când potrivnicii tăi vor vrea să rânduiască sub ei această Biserică, vor începe a zice că Antiohia este un scaun apostolesc. Atunci tu să răspunzi împotriva lor: "Şi cetatea mea este scaun apostolesc, căci am pe apostolul Varnava care se odihneşte în cetatea mea". Sfântul Varnava, zicând aceasta arhiepiscopului, s-a făcut nevăzut.

Arhiepiscopul, umplându-se de multă bucurie şi mulţumind lui Dumnezeu, a chemat clerul şi pe toţi mai marii cetăţii şi poporul şi a spus la toţi arătarea şi cuvintele Sfântului apostol Varnava, care i s-a arătat de trei ori; şi au mers la locul acela, cu cântări de psalmi, purtându-se înainte cinstita Cruce.

Ajungând la acel loc, au început a săpa sub pomul acela, precum îi spusese apostolul în vedenie, şi, săpând puţin pământul, au găsit peştera astupată cu pietre. Deci, luând pietrele, au văzut racla şi au mirosit mireasmă foarte plăcută. Apoi, descoperind racla, au văzut într-însa moaştele Sfântului apostol Varnava neîmpărtăşite stricăciunii, asemenea şi Evanghelia ce era pusă pe pieptul său.

Toţi, bucurându-se şi veselindu-se, înălţau cu mare glas slavă lui Dumnezeu şi, închinându-se cu cucernicie cinstitelor moaşte, le sărutau cu credinţă şi cu dragoste. De atunci s-au făcut multe minuni, căci oricâţi erau cuprinşi de diferite neputinţe, toţi câştigau sănătate prin atingerea de cinstitele lui moaşte.

După aceasta, arhiepiscopul Antimie, neîndrăznind să mişte moaştele apostolului din locul acela, a pecetluit racla şi a pus acolo să petreacă rânduiala duhovnicească, pentru ca să se săvârşească lângă mormântul apostolului obişnuitele cântări de psalmi de zi şi de noapte. Iar el s-a dus singur la Constantinopol şi, stând în sobor,

a răspuns potrivnicilor astfel precum a fost învăţat în vedenie de Sfântul apostol. El a spus împăratului şi patriarhului şi la tot poporul, de aflarea cinstitelor moaşte ale Sfântul apostol Varnava.

Deci, împăratul s-a bucurat că, în zilele împărăţiei lui, s-a găsit o visterie duhovnicească ca aceea, fără de preţ. Şi îndată a întărit ca insula Ciprului să nu fie sub stăpânirea patriarhului Antiohiei, ci să se îndrepteze de arhiepiscopul său; iar arhiepiscopul să se pună de episcopii săi. Această libertate s-a dăruit Ciprului pentru moaştele sfântului apostol şi s-a numit întâia oară scaunul Ciprului, scaun apostolesc, precum erau şi celelalte scaune. Pentru aceasta fericitul Antimie, arhiepiscopul Ciprului, a fost cinstit foarte mult de împărat şi de tot duhovnicescul sobor.

Împăratul a cerut să i se dea acea Evanghelie care s-a găsit pe pieptul apostolului, şi luând-o, a împodobit-o cu aur şi cu pietre scumpe de mult preţ şi a pus-o în biserica împărătească din palatul său. Iar arhiepiscopului i-a dat mult aur ca să zidească o biserică frumoasă în acel loc unde s-au găsit moaştele Sfântului apostol.

După aceea, arhiepiscopul s-a întors la locul său cu slavă şi cu cinste, zidind o biserică mare şi foarte frumoasă în numele apostolului. Iar cinstitele lui moaşte le-a pus în Sfântul Altar, în partea dreaptă, şi a aşezat prăznuirea Sfântului apostol Varnava în 11 zile ale lunii iunie, când s-au găsit cinstitele lui moaşte. Deci, slavă să fie Lui Hristos Dumnezeul nostru, Celui slăvit împreună cu Tatăl şi cu Sfântul Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

[Vieţile Sfinţilor - Sfântul apostol (B)Varnava (11 iunie)]